

Plats och tid

Omsorgsförvaltningen, tisdagen den 20 januari 2026 kl. 14:00 – 15:45

Beslutande

Gunilla Berglund (C), Ordförande
Patrik Sundin (S), Vice ordförande
Lilian Haas (S)
Sven-Olof Hirsch (S), ersättare för Hans Danielsen (S)
Majja Lyresten (S)
Solveig Hagelin (S), ersättare för Anders Vestman (S)
Tom Andersson (S), ersättare för Lene Kristjansen-Edström (S)
Aram Abed (S)
Madeleine Ingmarstedt (M)
Rolf Rickmo (M)
Tina Holmberg (M)
Ulrika Eriksson-Segerström (KD)
Margareta Lindgren (PO)
Margareta Rickmo Lindfors (PO)
Sven-Erik Lönnberg (PO)

Övriga närvarande

Marie-Louise Älvetoft (S) ersättare, Kerstin Kalin (C), ersättare
Pia Aronsson (V), ersättare
Anna-Karin Stillfors, förvaltningschef
Ann-Christine Magnusson, socialchef
Elvira Sverkersson, vård- och omsorgschef
Carola Lindblom, vård- och omsorgschef
Frida Lundin, enhetschef § 1, Linda Valjebeck, undersköterska § 1
Ludmila Teplyh, medicinskt ansvarig sjuksköterska § 7
Jimmy Stenberg, utvecklingsledare § 9
Åsa Lantz, sekreterare

Justerare

Tina Holmberg (M) med Ulrika Eriksson-Segerström (KD) som ersättare

Justeringens plats och tid

Digital justering, fredag 23 januari 2026 kl. 13:00
Protokollet justeras med digital signering och saknar därför namnunderskrifter

Sekreterare Åsa Lantz **Paragrafer** § 1-12

Ordförande Gunilla Berglund

Justerare Tina Holmlund

ANSLAG

**Sammanträde
Datum**

Omsorgsstyrelsen
2026-01-20

**Anslag sätts upp
Protokollets förvaring**

2026-01-26

Anslag tas ner

2026-02-17

Digital förvaring

ÄRENDELISTA

§ 1	Rapport från verksamheten 2026	3
§ 2	Omställning nya socialtjänstlagen.....	4
§ 3	Rapport från kontaktperson 2026	5
§ 4	Begäran om avvikelse från allmänna bestämmelser § 13 mom. 5 bilaga J gällande gruppbofastad, servicebofastad och personlig assistans	6
§ 5	Begäran om avvikelse från allmänna bestämmelser § 13 mom. 5 bilaga J	8
§ 6	Begäran om avvikelse från allmänna bestämmelser § 13 mom. 5 bilaga J	10
§ 7	Revidering av delegationsordning för omsorgsstyrelsens ansvarsområde (HSL)	12
§ 8	Budgetanpassning.....	18
§ 9	Riktlinjer för ej biståndsbedömda insatser	19
§ 10	Initiativärende till omsorgsstyrelsen från (KD).....	20
§ 11	Remiss - Kenth Lindströms medborgarförslag om sommarkollo för äldre och barn	23
§ 12	Anmälan om delegationsbeslut.....	25

§ 1 Rapport från verksamheten 2026

Dnr 2026-000002700

Enhetsbesök – Skogsglántan 1

Frida Lundin, enhetschef, och Linda Valjebeck, undersköterska, berättar om Skogsglántans särskilda boende (avdelning Barret, natten och administrationen).

Verksamhetens fokusområden är schemaläggning på enheterna utifrån ett pilotprojekt som precis dragit i gång, ett språkstärkande projekt med stöd av Lingio och arbetet med gemensam aktivitetsplanering på Skogsglántan som helhet.

Verksamhetens styrkor är bland annat att det finns många erfarna undersköterskor. Utmaningarna i verksamheten är bland annat att komma ifatt med den kontinuerliga kompetensutvecklingen efter åren med Covid.

Framtida behov rör bland annat frågor om kompetensutveckling och rekrytering.

Omsorgsstyrelsens beslut

- Informationen läggs till handlingarna.

§ 2 Omställning nya socialtjänstlagen

Dnr 2025-000056709

Ärendet utgår.

§ 3 Rapport från kontaktperson 2026

Dnr 2026-000003700

Arbetsutskottet rapporterar från verksamhetsbesök på enheten för myndighetsutövning och administration (SoL och LSS).

Omsorgsstyrelsens beslut

- Rapporten läggs till handlingarna.

§ 4 Begäran om avvikelse från allmänna bestämmelser § 13 mom. 5 bilaga J gällande gruppbostad, servicebostad och personlig assistans

Dnr 2026-000007740

Sammanfattning

I Allmänna bestämmelser (AB) anges att arbetstagaren har rätt till minst 11 timmars dygnsvila under varje period om 24 timmar samt under vilka förutsättningar det är möjligt att göra undantag från reglerna om dygnsvila, både vad avser planerad arbetstidsförläggning och vid oförutsedd händelse. Vidare anges att den sammanlagda arbetstiden vid planerad förläggning av arbete i kombination med jour får vara högst 20 timmar.

En ändring (2024-09-20) har tillförts bilaga J till AB. I och med förändringen är det numera möjligt för arbetsgivaren att besluta om avvikelser inom hela funktionshinderområdet för arbete och jour som förläggs enligt bilaga J eller PAN. Möjligheten för arbetsgivaren att besluta om avvikelse som möjliggör att arbete och jour förläggs i upp till 24 timmar i sträck syftar till att en enskild som har rätt till en insats inte ska få sin rätt inskränkt på grund av arbetstagares rätt till dygnsvila. I första hand är arbetsgivaren skyldig att lösa bemanningen utan att inskränka skyddet för arbetstagares dygnsvila. Det är först när arbetsgivaren bedömer att detta inte är möjligt eller rimligt som avvikelserna kan tillämpas. En situation som kan kräva att en avvikelse tillämpas är exempelvis när den enskilde planerar en resa eller aktivitet där avlösning mellan arbetstagare inte är möjlig eller rimlig.

Förvaltningen ansökte för 2025 om avvikelse för att tillgodose brukarnas önskemål om att åka på längre resa med övernattning. För att ge samma möjligheter 2026 begär arbetsgivaren om avvikelse från allmänna bestämmelser § 13 mom. 5 bilaga J för brukare som är beviljade bostad med särskild service enligt LSS 9 § 9 och personlig assistans. Syftet är att tillgodose behovet av resa med övernattning enskilt eller i grupp.

Avvikelse gäller under 2026 med 8 stycken 24 timmarspass/år per bostad och 6 stycken 24 timmarspass/år per assistansärende i kommunens regi och kan endast nyttjas i samband med resa med övernattning. Dygnen ska beviljas av enhetschef.

Förslag till beslut

- Omsorgsstyrelsen föreslår Kommunstyrelsen att besluta om avvikelse under 2026 med 8 stycken 24 timmarspass/år per gruppbostad/servicebostad och 6 stycken 24 timmarspass/år per assistansärenden i kommunens regi där bilaga J används för att möjliggöra resor med övernattnig för brukare.

Beredning/ behandling

- Förvaltningens skrivelse 13 januari 2026.

Omsorgsstyrelsens beslut

- Omsorgsstyrelsen föreslår Kommunstyrelsen att besluta om avvikelse under 2026 med 8 stycken 24 timmarspass/år per gruppbostad/servicebostad och 6 stycken 24 timmarspass/år per assistansärenden i kommunens regi där bilaga J används för att möjliggöra resor med övernattnig för brukare.

Utdrag skickas till: Socialchef, Kommunstyrelsen

§ 5 Begäran om avvikelser från allmänna bestämmelser § 13 mom. 5 bilaga J

Dnr 2026-000008740

Sammanfattning

I Allmänna bestämmelser (AB) anges att arbetstagaren har rätt till minst 11 timmars dygnsvila under varje period om 24 timmar samt under vilka förutsättningar det är möjligt att göra undantag från reglerna om dygnsvila, både vad avser planerad arbetstidsförläggning och vid oförutsedd händelse. Vidare anges att den sammanlagda arbetstiden vid planerad förläggning av arbete i kombination med jour får vara högst 20 timmar.

Dispensen innebär att den sammanlagda arbetstiden vid planerad förläggning av arbete i kombination med jour enligt AB § 13 mom. 5 eller motsvarande bestämmelse i bilaga J till AB kan överstiga 20 timmar. Den sammanlagda arbetstiden får dock som högst uppgå till 24 timmar.

Dispens kan beviljas endast då inga andra rimliga åtgärder står till buds, det vill säga när det är nödvändigt att förlägga arbete i kombination med jour längre än 20 timmar för att verksamheten ska kunna upprätthållas. Det kan till exempel handla om enstaka verksamheter i glesbygd och/eller då tillgången på viss specifik kompetens är begränsad och kräver sådan förläggning.

Ett beslut om dispens gäller under begränsad tid, dock som längst 12 månader i taget.

Arbetsgivaren är skyldig att uttömma alla möjligheter att bemanna verksamheten i enlighet med reglerna i AB eller aktuell bilaga innan dispens kan ges. Arbetsgruppen hade under perioden 12 februari 2024 till 12 maj 2024 anpassat schemat efter de nya reglerna. Konsekvenserna blev ett ökat behov av vikarie, ökad övertid och ordinarie personal samt godeman har fått backa upp när passet har varit tillsatt med vikarier för att stötta dem i vissa arbetsmoment. Brukaren fick under den här perioden en sämre somatisk hälsa.

Från 13 maj 2024 när man gick åter till schema med arbetspass om 24 timmar noterades en påtaglig vändande trend gällande brukarens somatiska hälsa. Därmed minskade vikariebehovet, behov av övertid samt beredskapstid för ordinarie personal och god man.

Ärendet

Under åren 2024–2025 har vi aktivt arbetat med att rekrytera vikarier med rätt kompetens vilket tyvärr inte har fallit ut i önskat resultat. Samtliga vikarier har ansett att det är ett för komplext uppdrag och man har valt att inte fullfölja introduktionen. Bemanningssituationen är i nuläget ansträngt och känsligt. Vidare behöver introduceringar vara restriktiva och bör inte forceras då det innebär förändringar i vardagliga rutiner som därmed riskerar ha negativ inverkan på brukarens hälsa och välmående.

Förvaltningen kan därmed inte tillgodose behovet av vikarier och begär fortsatt avvikelser för ett personligt ärende akt XXXXX. Begäran inkluderar all personal som gör sitt pass i ärendet.

Förslag till beslut

- Omsorgsstyrelsen föreslår Kommunstyrelsen att besluta om avvikelser under 12 månader från och med att beslutet fattas.

Beredning/ behandling

- Förvaltningens utredning 13 januari 2026.

Omsorgsstyrelsens beslut

- Omsorgsstyrelsen föreslår Kommunstyrelsen att besluta om avvikelser under 12 månader från och med att beslutet fattas.

Utdrag skickas till: Socialchef, enhetschef, Kommunstyrelsen.

§ 6 Begäran om avvikelser från allmänna bestämmelser § 13 mom. 5 bilaga J

Dnr 2026-000009740

Sammanfattning

I Allmänna bestämmelser (AB) anges att arbetstagen har rätt till minst 11 timmars dygnsvila under varje period om 24 timmar samt under vilka förutsättningar det är möjligt att göra undantag från reglerna om dygnsvila, både vad avser planerad arbetstidsförläggning och vid oförutsedd händelse. Vidare anges att den sammanlagda arbetstiden vid planerad förläggning av arbete i kombination med jour får vara högst 20 timmar.

Dispensen innebär att den sammanlagda arbetstiden vid planerad förläggning av arbete i kombination med jour enligt AB § 13 mom. 5 eller motsvarande bestämmelse i bilaga J till AB kan överstiga 20 timmar. Den sammanlagda arbetstiden får dock som högst uppgå till 24 timmar.

Dispens kan beviljas endast då inga andra rimliga åtgärder står till buds, det vill säga när det är nödvändigt att förlägga arbete i kombination med jour längre än 20 timmar för att verksamheten ska kunna upprätthållas. Det kan till exempel handla om enstaka verksamheter i glesbygd och/eller då tillgången på viss specifik kompetens är begränsad och kräver sådan förläggning.

Ett beslut om dispens gäller under begränsad tid, dock som längst 12 månader i taget. Arbetsgivaren är skyldig att uttömma alla möjligheter att bemanna verksamheten i enlighet med reglerna i AB eller aktuell bilaga innan dispens kan ges.

Arbetsgivaren är skyldig att uttömma alla möjligheter att bemanna verksamheten i enlighet med reglerna i AB eller aktuell bilaga innan dispens kan ges. Arbetsgruppen har under 2025 provat att under en period gå från 24 timmars-pass till kortare pass. Under perioden förändrades brukarens beteende och hans psykiska hälsa vilket visade sig i ett mer utåtagerande beteende med markant ökad risk för att skada sig själv och andra. Det förelåg en risk för ökad sjukfrånvaro, samtidigt som vikarier avstod från att tjänstgöra i verksamheten till följd av upplevd otrygghet. I kombination med verksamhetens geografiska placering, som försvårade möjligheterna att säkerställa en skyndsam bemanning, medförde detta en ökad omfattning av beordrat arbete inom den ordinarie personalstyrkan.

Under 2026 kommer arbetsgruppen att fortsätta utreda ett förändrat arbetssätt som på sikt kan skapa förutsättningar för att genomföra kortare arbetspass.

Förvaltningen gör bedömningen att det inte finns förutsättningar för att ta bort 24 timmarspassen och begär fortsatt avvikelse för ett personligt ärende akt XXXXX. Begäran inkluderar all personal som gör sitt pass i ärendet.

Förslag till beslut

- Omsorgsstyrelsen föreslår Kommunstyrelsen att besluta om avvikelse under 12 månader från och med att beslut fattas.

Beredning/ behandling

- Förvaltningens skrivelse 16 januari 2026.

Omsorgsstyrelsens beslut

- Omsorgsstyrelsen föreslår Kommunstyrelsen att besluta om avvikelse under 12 månader från och med att beslut fattas.

Utdrag skickas till: Socialchef, enhetschef, Kommunstyrelsen.

§ 7 Revidering av delegationsordning för omsorgsstyrelsens ansvarsområde (HSL)

Dnr 2025-000134009

Sammanfattning

Omsorgsstyrelsens delegationsordning föreslås revideras för att skapa bättre struktur och tydlighet. Ett nytt avsnitt, avsnitt 9, för hälso- och sjukvårdsärenden föreslås införas, och flera delegater har ändrats. Bland annat ska verksamhetschef enligt HSL anmäla ny eller förändrad verksamhet till IVO, och patientansvarig sjuksköterska rapportera läkemedelsbiverkningar.

Från den 1 januari 2026 gäller nya regler för delegering av läkemedelshantering, vilket innebär ett tydligare ansvar för vårdgivaren att bedöma risker och fastställa rutiner. Lagändringen har föranlett ett tillägg i delegationsordningen.

Vårdgivaren ska utse verksamhetschef enligt HSL och upprätta en årlig patientsäkerhetsberättelse. Delegationsordningen har nu kompletterats med dessa tillägg och förslag på delegater.

1. Omstrukturering och ändring av delegat

1.1. Omstrukturering av delegationsordningen

Den nuvarande delegationsordningen saknar ett eget avsnitt för ärendetyper inom hälso- och sjukvårdsområdet. För att skapa bättre översikt och struktur har samtliga ärendetyper som tillhör hälso- och sjukvården samlats i ett nytt avsnitt 9: Hälso- och sjukvård (bilaga 1).

1.2. Ändring av delegat

- Anmälan till IVO/Vårdgivarregistret vid ny verksamhet och förändring av verksamhet inom hälso- och sjukvårdens område - delegat ändras från enhetsadministratör till verksamhetschef enligt HSL.
- Anmälan till IVO vid skälig anledning att befara att en person med legitimation för yrket inom hälso- och sjukvården kan utgöra en fara för patientsäkerheten anmäla till – delegat ändras från MAS till verksamhetschef enligt HSL.
- Anmälan till Läkemedelsverket misstänkta biverkningar av läkemedel delegat ändras från MAS till patientansvarig sjuksköterska (PAS). Den

som bedriver verksamhet inom hälso- och sjukvården ska snarast rapportera alla misstänkta biverkningar av läkemedel till Läkemedelsverket. Patientansvarig sjuksköterska föreslås som delegat eftersom denne har bäst kännedom om patientens situation.

2. Tillägg

2.1. Utse verksamhetschef enligt HSL

Enligt 4 kap. 2 § HSL ska det i verksamheter där hälso- och sjukvård bedrivs finnas en verksamhetschef. Omsorgsstyrelsen, i egenskap av vårdgivare, ska utse verksamhetschef enligt HSL.

Verksamhetschefen har det övergripande ansvaret för verksamheten och ska säkerställa att patientens behov av trygghet, kontinuitet, samordning och säkerhet i vården tillgodoses. I ansvaret ingår att besluta i frågor som rör bemanning, kompetensutveckling, arbetssätt och samarbetsformer för personalen. Verksamhetschefen behöver ha mandat att fatta dessa beslut.

Verksamhetschefen ska också tillse att rutiner och riktlinjer är kända i verksamheten samt säkerställa följsamhet till dessa.

Vårdgivaren ansvarar för att verksamhetschefen har tillräcklig kompetens för uppdraget och ges förutsättningar att utföra sina arbetsuppgifter så att patientsäkerheten är tillfredsställande och vården håller god kvalitet.

Delegat för att utse verksamhetschef enligt HSL föreslås vara förvaltningschef.

2.2. Ändringar i lagstiftningen för delegering av läkemedelshantering inom hälso- och sjukvården

Från och med 1 januari 2026 gäller nya regler för delegering av läkemedelshantering. Socialstyrelsens föreskrifter (SOSFS 1997:14) upphör att gälla 31 december 2025 och ersätts av ändringar i HSLF-FS 2017:37.

Lagändringarna innebär ett tydligare ansvar för vårdgivaren att bedöma risker och fastställa rutiner. Delegering ska ingå i vårdgivarens systematiska kvalitets- och patientsäkerhetsarbete. Ansvar för patientsäkerheten vid delegering ligger inte längre enbart på hälso- och sjukvårdspersonalen, utan även på vårdgivaren.

Omsorgsstyrelsen i Avesta kommun är vårdgivare. Föreskriften HSLF-FS 2025:6, Socialstyrelsens föreskrifter om ändring i föreskrifterna och allmänna råden (HSLF-FS 2017:37), reglerar vårdgivarens ansvar för att säkerställa ett säkert förfarande vid delegering av läkemedelshantering.

Vårdgivaren ska:

- Bedöma riskerna med att delegera läkemedelshantering i verksamheten.
- Utifrån riskanalysen fastställa rutiner där det framgår:
  - I vilka situationer och under vilka förutsättningar det är förenligt med god och säker vård att delegera läkemedelshantering.
  - Vilken kunskap och kompetens som krävs av den som genom beslut om delegering får iordningsställa, administrera eller överlämna läkemedel.

Delegat föreslås vara verksamhetschef enligt HSL.

2.3. Utlämnande av patientjournal

Patientansvarig sjuksköterska bedöms vara mest lämplig för uppgiften eftersom denne har bäst kännedom om patientens helhetsituation.

Delegat föreslås vara patientansvarig sjuksköterska (PAS).

2.4. Upprätta årlig patientsäkerhetsberättelse

Enligt 3 kap. 10 § i Patientsäkerhetslagen ska vårdgivare senast den 1 mars varje år upprätta en patientsäkerhetsberättelse. Patientsäkerhetsberättelsen är en beskrivning av det systematiska patientsäkerhetsarbetet under föregående år, vilka åtgärder som vidtagits för att öka patientsäkerheten samt vilka resultat som uppnåtts.

Delegat föreslås vara MAS och MAR.

Bilaga 1

9. Delegationsordning för hälso- och sjukvård

Nr	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ärende
9.1	Utse verksamhetschef enligt HSL	4 kap 2§ HSL	Förvaltningschef	
9.2	Anmäla till IVO vid risk för allvarlig vårdskada m.m. (lex Maria) avseende rehabilitering	3 kap 5–6 §§ PSL	MAR	Beslutet ska anmälas till omsorgsstyrelsen för information.
9.3	Anmäla till IVO vid risk för allvarlig vårdskada m.m. (lex Maria) avseende övriga ärenden	3 kap 5–6 §§ PSL	MAS	Beslutet ska anmälas till omsorgsstyrelsen för information.
9.4	Anmäla till IVO/Vårdgivarregistret vid ny verksamhet och förändring av verksamhet inom hälso- och sjukvårdens område	2 kap 1–2 §§ PSL SOSFS 1998:1 3	Verksamhetschef enligt HSL	Om en verksamhet helt eller till väsentlig del förändras eller flyttas ska detta anmälas till IVO inom en månad efter genomförande t. Om en verksamhet upphör eller läggs ned ska detta snarast anmälas till IVO.
9.5	Anmäla till IVO vid skäligen anledning att befara att en person med legitimation för yrket inom hälso- och sjukvården kan utgöra en fara för patientsäkerheten	3 kap 7 § PSL	Verksamhetschef enligt HSL	

9.6	Anmäla till tillverkaren vid negativa händelser och tillbud med medicintekniska produkter, avseende rehabilitering och övriga ärenden	HSLF-FS 2017:27	MAR MAS	
9.7	Anmäla till Läke medelsverket misstänkta biverkningar av läkemedel	LVFS 2012:146	Patientansvarig sjuksköterska	
9.8	Upprätta årlig patientsäkerhetsberättelse	3 kap §10 PSL	MAS och MAR	
9.9	Bedöma riskerna och utifrån riskanalysen fastställa rutiner för delegering av läkemedelshantering	HSLF-FS 2025:6	Verksamhetschef enligt HSL	
9.10	Beslut om utlämnande av patientjournal efter menprövning	5 kap. 2 § och 8 kap. 2 § PDL	PAS	
9.11	Beslut att inte lämna ut patientjournal eller uppgifter i patientjournal	TF 6 kap. 3 § 2 st. OS	Enhetschef för hälso- och sjukvårdsenheten	

Förslag till beslut

Omsorgsstyrelsens arbetsutskott föreslår omsorgsstyrelsen besluta

- Delegationsordningen revideras enligt förslaget.
- Bilaga 1 införs som nytt avsnitt.

Beredning/ behandling

- Revidera delegationsordningen enligt förslaget.
- Införa bilaga 1 som nytt avsnitt.
- Omsorgsstyrelsens arbetsutskott 7 januari 2026.

Omsorgsstyrelsens beslut

- Delegationsordningen revideras enligt förslaget.
- Bilaga 1 införs som nytt avsnitt.

Utdrag skickas till: MAS

§ 8 Budgetanpassning

Dnr 2026-000001700

Förslag till beslut

- Omsorgsstyrelsens arbetsutskott föreslår omsorgsstyrelsen att föreslå Kommunfullmäktige besluta att delade turer på helg vid behov tas bort utifrån ny utökad rambudget.

Beredning/ behandling

- Omsorgsstyrelsens arbetsutskott 7 januari 2026

Omsorgsstyrelsens beslut

- Omsorgsstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta att delade turer på helg vid behov tas bort utifrån ny utökad rambudget.

Utdrag skickas till: Kommunfullmäktige

§ 9 Riktlinjer för ej biståndsbedömda insatser

Dnr 2025-000136700

Sammanfattning

1 juli 2025 trädde en ny socialtjänstlag i kraft. Syftet med lagstiftningen är att bland annat att kommunerna ska arbeta mer förebyggande och lätt tillgänglig, ett led i detta arbete är att möjliggöra för socialtjänsten att kunna erbjuda insatser utan föregående behovsprövning.

Omsorgsförvaltningen har tagit fram ett förslag på riktlinje för individ- och familjeomsorgens verksamheter i kommunen. Förvaltningen föreslår att samtliga öppenvårdsinsatser inom individ- och familjeomsorgen ska kunna erbjudas utan myndighetsbeslut upp till 12 månader.

Förslag till beslut

- Omsorgsstyrelsens arbetsutskott föreslår omsorgsstyrelsen att Riktlinjer för ej biståndsbedömda beslut godkänns.

Beredning/ behandling

- Förvaltningens skrivelse 17 december 2025 tillsammans med Riktlinjer för ej biståndsbedömda insatser.
- Omsorgsstyrelsens arbetsutskott 7 januari 2026.

Omsorgsstyrelsens beslut

- Riktlinjer för ej biståndsbedömda insatser godkänns.

Utdrag skickas till: Utvecklingsledare

§ 10 Initiativärende till omsorgsstyrelsen från (KD)

Dnr 2025-000109700

Sammanfattning

Kristdemokraterna har 24 september inkommit med ett initiativärende till omsorgsstyrelsen som handlar om regelbundna vårdtyngdsmätningar för träffsäkrare resurstilldelning.

Förslaget innefattar att Avesta kommun bör införa regelbundna vårdtyngdsmätningar inom Vård- och omsorgsverksamheter. Dessa mätningar kan ligga till grund för en mer träffsäker och behovsanpassad resursfördelning av personal. Genom detta arbetssätt kan kommunen:

- Förbättra brukarnas trygghet och kvalitet i omsorgen
- Skapa en mer rättvis och behovsstyrd bemanning
- Förebygga ohälsosam arbetsbelastning och sjukfrånvaro hos personalen
- Använda resurserna mer effektivt och transparent

Initiativärendet innefattar följande yrkanden:

Omsorgsstyrelsen föreslås besluta:

1. Att Avesta kommun undersöker att införa ett system för regelbundna vårdtyngdsmätningar inom Vård- och omsorgsverksamheten
2. Att resultatet av dessa mätningar används som underlag för resurstillsättning och bemanningsplanering.

Vårdtyngdsmätningar inom vård- och omsorg

Hemtjänsten

Under 2025 har 3 av Avestas 5 hemtjänstgrupper genomfört en vårdtyngdsmätning som heter Tilthermometern. Denna används för att vika vårdtyngden hos en brukare och är ett stöd för att värdera de arbetsmoment som kan orsaka riskfylld fysisk belastning för vårdpersonalen. Resultatet av vårdtyngdsmätningen används dels vid ruttplanering i hemtjänsten för att säkerställa att den fysiska belastningen är jämnt fördelade, dels som ett stöd i att säkerställa att medarbetarna har tillgång till rätt hjälpmedel och utrustning. Detta arbete kommer att genomföras i de kvarvarande 2 hemtjänstgrupperna under 2026 och framledes vara standardiserat arbetssätt inom hemtjänsten.

Grunden för resurstilldelningen inom hemtjänsten baseras på hemtjänstens verksamhetsrapport. Denna fungerar som ett budgetunderlag för fördelning av budget mellan enheterna. Förvaltningen har uppmärksammat flera brister med den nuvarande ersättningsmodellen. Arbetet påbörjades under 2025 för att revidera ersättningsmodellen för att tydligare spegla behovet av resurstilldelning till hemtjänsten samt mål för effektivitet. Arbetet har avstannat till följd av personalfrånvaro. Arbetet med en reviderad ersättningsmodell för hemtjänsten kommer fortsätta under 2026.

Särskilt boende

År 2014 genomfördes en pilotstudie med vårddyngdsmätningar på särskilda boenden (SÄBO) i Avesta. Syftet var att identifiera vilka avdelningar som hade högst vårddyngd och omfördela resurser dit. Projektet avslutades eftersom den förväntade positiva effekten av en jämnare resursfördelning uteblev.

En genomgång av nationell praxis visar att vårddyngdsmätning inte används i någon större utsträckning i äldreomsorgen idag. Mellan 2004 och 2015 förekom viss användning, men det har inte etablerats som ett värdefullt verktyg på lång sikt. Ett tidigare system, Care Optimizer, som arbetade med digital mätning av vårddyngd, är numera nedlagt. Ingen kommun i Dalarna använder vårddyngdsmätning inom SÄBO.

Belastningen inom SÄBO är relativt statisk och förändras endast marginellt. Cheferna är lyhörda för behov av extra resurser och arbetar med god dialog och tillit för att kunna omfördela resurser vid akuta behov.

Yttrande

Inom hemtjänsten pågår ett arbete med att införa vårddyngdsmätning som ett standardiserat arbetssätt för att säkerställa en god arbetsmiljö för omvårdnadspersonalen. Arbetet pågår även med att revidera hemtjänstens ersättningsmodell för att tydligare spegla resursbehovet för hemtjänsten och målen för effektivitet i hemtjänsten. När en sådan modell finns på plats kommer arbetet med vårddyngdsmätning vara en grund till hur insatsplaneringen i hemtjänsten genomförs, men förvaltningen ser även att det krävs fler faktorer som grund till resurstilldelning.

Inom SÄBO finns redan fungerande system för resursfördelning. Antalet platser och belastningen är stabil, vilket gör att behovet av vårddyngdsmätning är begränsat.

Förslag till beslut

- Omsorgsstyrelsens arbetsutskott föreslår omsorgsstyrelsen att initiativet är besvarat.

Beredning/ behandling

- Initiativärende till omsorgsstyrelsen från (KD).
- Förvaltningens skrivelse 1 december 2025.
- Omsorgsstyrelsens arbetsutskott 7 januari 2025.

Omsorgsstyrelsens beslut

- Initiativet är besvarat.

Utdrag skickas till: (KD)

§ 11 Remiss - Kenth Lindströms medborgarförslag om sommarkollo för äldre och barn

Dnr 2024-000057912

Sammanfattning

Kenth Lindström har kommit in med ett medborgarförslag om att underlätta omsorgsförvaltningens utmaningar med rekrytering under sommaren. Medborgarförslaget är ställt till Omsorgsstyrelsen och bildningsstyrelsen för yttrande.

Förslag för äldreomsorgen:

- Införande av sommarkollo för äldre som kan verkställas hos frivilliga personer på landsbygden.
- Införande av ekonomisk ersättning för de som vill ta hand om sin äldre anhörig, ersättningen ska grunda sig på den kostnaden kommunen har idag för att verkställa insatserna.

Övriga förslag

- Införa sommarvistelse/sommarkollo för barn och ungdomar där föräldrarna inte har ekonomiska förutsättningar att bekosta detta. Detta ska finansieras med besparingarna inom omsorgen som föreslagits ovan.

Yttrande

Förslag för äldreomsorgen

Förslaget avseende sommarkollo för äldre bedöms inte vara genomförbart inom omsorgsförvaltningen i Avesta. Förslaget skulle innebära en ökad administrativ belastning utifrån samordning av frivilligresurser. Utöver detta krävs både adekvat utbildning och en anpassad miljö för att den Vård- och omsorg som erbjuds ska vara av god kvalitet för de personer som har behov av stöd. Förvaltningen ser det inte som möjligt att ersätta vare sig hemtjänstinsatser eller insats i form av särskilt boende med det stöd som kan erbjudas av frivilliga.

Övriga förslag:

Förslaget bedöms inte vara realistiskt att genomföra utifrån yttrande kopplat till äldreomsorgen.

Förslag till beslut

- Omsorgsstyrelsens arbetsutskott föreslår omsorgsstyrelsen att förslå Kommunfullmäktige att medborgarförslaget är besvarat.

Beredning/ behandling

- Medborgarförslag om sommarkolla för äldre och barn.
- Förvaltningens skrivelse 1 december 2025.
- Omsorgsstyrelsens arbetsutskott 7 januari 2026.

Vid omsorgsstyrelsens möte yrkar Rolf Rickmo (M) att medborgarförslaget ska avslås.

Patrik Sundin (S) yrkar bifall till Rolf Rickmos (M) förslag.

Omsorgsstyrelsens beslut

- Omsorgsstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige att avslå medborgarförslaget.

Utdrag skickas till: Kommunfullmäktige.

§ 12 Anmälan om delegationsbeslut

Dnr 2026-000004700

- Omsorgsstyrelsens arbetsutskott 7 januari 2026.

Omsorgsstyrelsens beslut

- Delegationsbesluten läggs till handlingarna.